

РЕШЕНИЕ

№ 5843

гр. София, 20.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **9005** по описа за **2024** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – 221 от АПК. Образувано е по касационни жалби на Главна дирекция „Охрана“ при МП, чрез главния директор Г. Ж., и на Н. П. Р. срещу Решение № 8243 от 11.06.2024 г. на Административен съд София град /АССГ/, НО, 43 –ти състав по НАХД № 11293/2023г., с което Главна дирекция „Охрана“ е осъдена да заплати на Н. П. Р. сумата от 100лв. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени на 14.06.2022г., ведно със законната лихва от 27.11.2023г. до окончателното плащане, и е отхвърлен иска на Н. П. Р. до пълния размер от 4500лв.

Жалбоподателят Главна дирекция „Охрана“ при МП и ответник по жалбата на Н. П. Р. посочва, че не са налице предпоставките за ангажиране на отговорността по ЗОДОВ, защото специализираните автомобили на ГДО, с които е конвоиран Н. Р., са оборудвани според нормативните изисквания. Същият е преустроен в специализиран, за което са издадени протокол от изпитвателна лаборатория и удостоверение от изпълнителна агенция „АА“. Изменението в конструкцията е регистрирано в КАТ. Не са установени и неимуществените вреди, които Р. претендира да е претърпял от липсата на обезопасителен колан в автомобила. Доколкото случаят не попада в хипотезата на чл. 3, ал.1 от ЗИНЗС, тези вреди не се презумират, а следва да бъдат доказани. Липсва и причинна връзка, доколкото няма незаконосъобразно действие или бездействие. Поради това се иска от съда да отмени процесното съдебно решение

в осъдителната му част.

Жалбоподателят Н. П. Р. и ответник по жалбата на Главна дирекция „Охрана“ при МП посочва, че присъденото му обезщетение не е достатъчно да покрие вредите от причиненото му унижение от транспортирането му с автомобил на ГДО в продължение на 2ч и 35 мин. Неправилно са редуцирани и присъдените разноски, защото делото се разглежда по ЗИНЗС, където се присъжда пълният им размер. Поради това иска от съда да отмени процесното съдебно решение в отхвърлителната му част и му присъди пълните разноски за адвокатско възнаграждение.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА изразява становище за основателност на касационната жалба на ГДО и неоснователност на касационната жалба на Н. П. Р..

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XXIII-и касационен състав, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМИ, като депозирани в срок и от активнoleгитимирани лица, за което съдебният акт в оспорената част е неблагоприятен. Разгледана по същество, касационната жалба на ГДО е ОСНОВАТЕЛНА, а на Н. П. Р. НЕОСНОВАТЕЛНА.

Първоинстанционният съд е сезиран с иск за обезщетяване на неимуществени вреди, причинени на Н. П. Р. при транспортирането му с микробус на ГДО на 14.06.2022г. от 10:45 до 13:20ч. за явяване на дело от Затвора в [населено място] до Затвора в [населено място] с прехвърляне в Затвора в [населено място]. Именно при това прехвърляне Р. е транспортиран в стар микробус с обособени клетки, наподобяващи ковчег, сглобени от пластмасови плоскости с размери около 0,45x0,45x1,9м. Седалката била счупена, нямало решетка на вратата, и Р. бил окован с вериги на краката и колан с белезници на ръцете към него. От лявата му страна имало прозорче с решетка, а таванът също бил с решетка. Предвид телосложението на Р. – 186 височина и 130 кг тегло, същият бил притиснат, изпитвал ужас, фрустрация, страх, несигурност, чувство на малоценност. Климатикът в микробуса не работел. През превоза изтръпнали крайниците му, получил крампи, схванал му се врата, изпитвал болки в кръста и краката, дрехите му полепнали от пот, нямал вода. Превозът неблагоприятно повлиял на заболяването му от дискова херния на кръста и врата. Седмици след това взимал хапчета за облекчаване на болките. Твърди, че по доклад на НПМ до О. на РБългария от преди 10 год. били дадени указания същият микробус да не се ползва за транспортиране на лица за повече от 30 мин. Твърди още, че процесният микробус не е произведен за транспортиране на затворници и не отговаря на изискванията на Наредба № Н-3 от 18.02.2013г. Същият е за макс 15 пътници, а от ГДО го е преустроила за 19 пътници. Счита, че сумата на исковата претенция от 4500лв. е справедливо обезщетение за причинените му вреди.

ГДО е оспорила иска с отговор от 31.01.2024г. като е изложила съображения, че не са налице предпоставките по чл.1 от ЗОДОВ. На първо място счита, че искът не е по чл. 284 от ЗИНЗС, доколкото ГДО, което е осъществило конвоя на Р., не орган по изпълнение на наказанията. Не са налице незаконосъобразни действия или бездействия на служители на ГДО при осъществяване на конвоя. Лицето е транспортирано със специализиран автомобил И. Д. с рег. [рег.номер на МПС] на основание заповед № 3-564 от 13.06.2022г. на директора на РДО – С. от затвора в

[населено място] до затвора в [населено място]. Редът за конвоиране е посочен в специални Правила, според което при изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ за срок над 10 год. на лицето се поставят белезници на ръцете и на краката, блокирани с фиксиращо устройство, и същото се конвоира в отделна клетка на автомобила. В същите правила са посочени и изискванията, според които се оборудват конвойните автомобили. Процесният автомобил е регистриран в КАТ, преминал е годишен технически преглед, със сключена застраховка на местата за максималния брой пътници. За преустройството има протокол от изпитвателна лаборатория и удостоверение от изпълнителна агенция „АА“ за изменение в конструкцията, като в случая не се прилага Наредба № Н-3 от 18.02.2013г. Задният отсек на автомобила е оборудван с климатична инсталация.

По делото са приложени: 1) медицинска справка за Н. П. Р., издадена от медицинския център при затвора в [населено място], според която същият се е преглеждал от 2014г. насам най-често за оплаквания, свързани с гръбначно прешленна остеохондроза в шиен и поясен отдел и периартрит в раменна става. Същите не са установени със съответни изследвания – ЯМР, ЕМГ, или др.; 2) заповед № ЛС-04-1228 от 14.07.2017г. на министъра на правосъдието за утвърждаване на Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГДО, които са действали към 14.06.2022г. Според чл.5 от тях конвоирането се извършва по различни начини, сред които и със специализирани автомобили и автобуси. Такива според §1, т. 3 от ДР на Правилата са транспортни средства, използвани за превоз на лишени то свобода и принудително водени лица, оборудвани със специални технически, помощни, свързочни и комуникационни средства, светлинни и звукови сигнализации, със или без обозначителни знаци и надписи. Съгласно чл.18, ал.1 от Правилата при конвоирането разчетът на силите и средства, както и мерките за изолация и охрана се определят от степента на опасност на деянието и личността на конвоирания за всеки конкретен случай. В ал.6 на същата разпоредба е предвидено, че при конвоиране на особено опасни за бягство лица, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ за срок над 10 години, задължително се поставят специални колани с фиксирани белезници на ръцете и допълнително белезници на краката, и се конвоират индивидуално в специализиран автомобил или в индивидуални клетки за специализиран автомобил. В Приложение №4 към Правилата са посочени изискванията за оборудване на специализираните автобуси и автомобили. Според тях в същите има отопление, вентилация, климатик и осветление. Обособяват се помещения за конвоирани лица, осигурени с едностранно заключващо устройство на вратите и неподвижно закрепени места за сядане от незапалим материал, с възможност за наблюдение, с прозорци, облепени с противоударно затъмнено фолио, верига с белезници и конвоен колан.; 3) заповед № 3-564 от 13.06.2022г. на директора на РДО – С. за конкретния конвой от затвора С. да Затвора П. и обратно с автомобил [рег.номер на МПС] ; към заповедта е приложена заявка с имената на конвоираните лица, като по отношение на Н. Р. в графа „сведения на лицето“ е посочен чл.116, а в графа „Забележка“ е посочено, че е особено опасен за бягство. 4) протокол № 15210001-06 от 04.06.2015г. на изпитвателна лаборатория Т., в който е прието, че извършеното изменение в конструкцията на същия автомобил е допустимо. Изменението се състои в промяна в наброя на местата от 14+1 на 18+1 и промяна на масата в готовност за движение от 3240 на 3340кг. Помещението за конвоираните лица е изменено като е обособено едно общо помещение за 10 конвоирани лица и

отделно четири единични помещения, както и две отделни седалки за конвоиращите лица. 5) удостоверение за изменение в конструкцията на същото МПС № А004622 от 08.06.2015г., издадено от ИА „АА“, според което автомобил И. [рег.номер на МПС] отговаря на приложимите технически изисквания на Наредба № Н-3 от 18.02.2013г. 6) застрахователна полица с валидност от 27.03.2022г. до 26.03.2023г. за същия автомобил; 7) фактура за извършен технически преглед на автомобила от 11.04.2022г. Въз основа на приетите писмени доказателства по адм. дело № 11293/2023г., първоинстанционният съд е обосновал правния извод, че производството е по чл. 284, ал.1 от ЗИНЗС във връзка с чл.3 от съз. В тази връзка е приел, че ГДО не е доказал направеното изменение в конструкцията на автомобила да е законосъобразно и да отговаря на необходимите за този вид автомобили стандарти. Поради това съдът е приел, че пространството в единичните клетки, създадени извън стандарта на производителя и обособени след преустройството, е било недостатъчно за междуградско пътуване на конвоирани лица при нормални условия. Р., предвид едрото му телосложение, е претърпял значителни неудобства, пътувайки с пранги, колани и белезници, което е квалифицирано като нечовешко и унижително отношение. Поради това за него са настъпили неимуществени вреди, които следва да се обезщетят. При определяне на размера на обезщетението, съдът е отчетел времетраенето на транспортирането и степента и интензитета на неудобството, което Р. е преживял, и е определил размер на обезщетението от 100лв. Съответно на него е присъдено и адвокатско възнаграждение. В останалата част искът е отхвърлен. Решението е съобщено на Н. Р. на 18.06.2024г., а жалбата срещу него е подадена на 02.07.2024г. Решението е съобщено на ГДО на 19.06.2024г., а жалбата срещу него е подадена на 27.06.2024г.

Пред настоящата инстанция е представена справка от ответника, според която Н. Р. е осъден с присъда № 247 от 20.10.2014г. по НОХД № 5716/2012г. по описа на СГС за престъпление по чл. 116, ал.1, т.6 от НК на 20 години „лишаване от свобода“. Поради това е прието, че лицето следва да се конвоира с повишено внимание и при засилени мерки за сигурност.

При така изложената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС „държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3“, който в своята ал. 1 предвижда, че тези лица „не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение“. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС „за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. Правилно в оспорения акт е посочено, че от установените факти се обуславя осъществяването на нарушение по чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС във връзка с чл. 3 от ЕКПЧ. Това е така, защото по време на транспортиране от един затвор до друг лицето, лишено от свобода, също изтърпява наложеното му наказание, като времето за

транспортиране не се изважда от периода на наказанието, което търпи. Следователно органите, които осъществяват транспортирането, макар и непосочени изрично в ЗИНЗС като специализирани органи по изпълнение на наказанията, имат характера на такова. В този смисъл е и чл. 250, ал.8 от ЗИНЗС във връзка с чл. 391, ал.3, т.6 от ЗСВл, който предвижда в случаите на ал. 7, какъвто е процесния, конвоирането да се извършва от служители на Главна дирекция "Охрана", като при необходимост може да се поиска съдействие от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона, и настъпила, в резултат на нарушението, неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на оборима презумпция, въведена с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС. В този смисъл на доказване подлежи и причинно-следствената връзка между нарушението на чл. 3 ЗИНЗС и настъпилата в патримониума на ищеца неимуществена вреда. За квалифицирането на едно действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията като незаконосъобразно, е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие, което да не е изпълнено според нормативните изисквания. Дори и да не се докаже незаконосъобразно действие на конкретно длъжностно лице от състава на ГДО, е достатъчно за претърпяването на неимуществени вреди поставянето в условия в противоречие с изискванията по чл. 3 ЗИНЗС. В този смисъл и отговорността е обективна, безвиновна.

Съгласно чл. 391, ал.8 от ЗСВл организацията и редът за осъществяване на конвойната дейност се определят с инструкция на министъра на правосъдието. Към датата на транспортирането – 14.06.2022г., такава инструкция не е имало, но са действали Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на главна дирекция „Охрана“, утвърдени със заповед на министъра на правосъдието и приложени по делото. Тези правила предвиждат конвоирането на лица, лишени от свобода, да се извършва със специализирани автомобили, оборудвани съгласно Приложение №4 към правилата. Според т.1 от това приложение в тях се обособяват помещения за конвоирани лица, осигурени с едностранно заключващо устройство на вратите и неподвижно закрепени места за сядане, а според т.9 – и с верига с белезници и конвоен колан. Според чл.18, ал.6 от правилата при конвоиране на особено опасни за бягство лица, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ за срок над 10 години, лица, планирали, правили опит или осъществили бягства, задължително се поставят специални колани с фиксирани белезници на ръцете и допълнително белезници на краката, и се конвоират индивидуално в специализиран автомобил или в индивидуални клетки на специализиран автомобил.

В случая Н. Р. попада в посочената категория на лица, лишени от свобода, поради което правилно и в съответствие с правилата е транспортиран в индивидуална клетка, оборудван със съответните белезници и фиксиращо устройство. Посочената индивидуална клетка е обособена в съответствие със съответните стандарти за транспортиране на такива пътници. Съгласно чл.2, ал.1, т.5 от Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните пътни превозни средства и индивидуално одобряване на пътни превозни средства, регистрирани извън държавите - членки на Европейския съюз, или друга държава - страна по

Споразумението за Европейското икономическо пространство наредбата не се прилага за изменение в конструкцията на ППС, които са проектирани и произведени за конвоиране на обвиняеми, подсъдими, на лица с постановена мярка за неотклонение задържане под стража или на лица, изтърпяващи наказание лишаване от свобода. От доказателствата по делото - протокол № 15210001-06 от 04.06.2015г. на изпитвателна лаборатория Т. и удостоверение за изменение в конструкцията на същото МПС № А004622 от 08.06.2015г. на ИА „АА“, става ясно, че процесният автомобил не е проектиран и произведен за конвоиране на лишени от свобода лица. Същият е стандартен микробус И., в който са направени изменения в конструкцията с цел транспорт на такива лица. Следователно този автомобил не попада в ограничението по чл.2, ал.1, т.5 от Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. и същата се прилага. Посочените протокол и удостоверение установяват съответствие на измененията в конструкцията с техническите изисквания на наредбата. Същите са посочени в чл.7 от нея, като възражението на Н. Р. е относно липсата на пространство, съответно на предвиденото в Регламент (ЕС) № 1230/2012 на Комисията от 12 декември 2012 г. относно размерите на ППС. Доколкото техническото съответствие с тези правила е установено с писмени доказателства, нарушения на изискванията на посочения регламент може да бъде установено само посредством заключение на съдебно-техническа експертиза. В случая такова липсва, поради което доказателствената им сила не е оборена. По делото не са ангажирани никакви доказателства за претърпяното от г-н Р. неудобство при транспортирането предвид едрото му телосложение и заболяванията на гръбначния стълб. Твърденията в исковата молба, че автомобилът, с който бил превозен, бил известен сред затворниците като „катафалка“, „ковчег“, че бил един от най-старите в ГДО, както и описанието на обособената клетка като размер, материал, на състоянието на седалката, климатика и др., не са доказани. В първото по делото заседание г-н Р. е направил доказателствени искания в тази посока, които са уважени от съда, но в следващото сз сам ги е оттеглил. Поради това твърденията му са останали недоказани, при доказателствена тежест за същия, съобразно правилото на чл. 170, ал. 1 от АПК. От това следва, че ГДО не е извършила действието по транспортиране в нарушение на приложимите правила, т.е. не е налице първата предпоставка за основателност на иска.

Действително пътуването с поставени белезници на ръцете и краката, свързани с фиксиращо устройство, както и придвижването по този начин, включително до съдебната зала, винаги причинява неудобство. Това неудобство обаче няма характера на вреда, доколкото същото произтича от Правилата за конвоиране, действали към този момент. Аналогичен текст на този по чл. 18, ал.6 от тях е предвиден и в чл.17, ал.7 и 8 от действащата към момента ИНСТРУКЦИЯ № И-1 от 30.09.2022 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност от Главна дирекция "Охрана". Разпоредбите са предвидени с цел минимизиране на риска от бягство на осъдени лица за тежки престъпления за дълъг срок лишаване от свобода или доживот, които с оглед тяхната личност и поведение, чрез оценка на риска, са идентифицирани като потенциално опасни за бягство. В случая обществения интерес надделява над личния и създадените неудобства са съответни на посочените по-горе обстоятелства. Доколкото транспортирането е било с цел

явяване на лицето пред съд, подобни неудобства могат да бъдат избегнати чрез изрична молба от негова страна за участие в съдебното производство чрез видеоконферентна връзка. От това следва, че претърпените неудобства при транспортирането нямат характера на вреди, т.е. не е налице и втората предпоставка за основателност на иска.

При липса на първите две предпоставки е безпредметно обсъждането на причинна връзка между транспортирането и причинените неудобства. Липсата на всички елементи от фактическия състав на разпоредбата на чл. 284, ал. 1 във връзка с чл. 3 ЗИНЗС води до извод за основателност на жалбата на Главна дирекция „Охрана“ при МП и неоснователност на жалбата на Н. Р.. По тези доводи и аргументи, касационната инстанция заключава, че оспореното съдебно решение като неправилно следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което да се отхвърли изцяло иска на Н. П. Р. срещу ГДО, предявен за сумата от 4500лв. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от транспортирането му с микробус на ГДО на 14.06.2022г. от 10:45ч. до 13:20ч., ведно със законната лихва от 27.11.2023г. до окончателното плащане.

По изложените съображения, Административен съд София-град, XXIII-ти касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 8243 от 11.06.2024 г. по адм. д. № 11293/2023 г. на АССГ,43-ти с-в, като **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ иска на Н. П. Р. срещу ГДО, предявен за сумата от 4500лв. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от транспортирането му с микробус на ГДО на 14.06.2022г. от 10:45ч. до 13:20ч., ведно със законната лихва от 27.11.2023г. до окончателното плащане.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на председателя на състава

Не съм съгласен приетото от останалите двама членове на състава становище по следните съображения:

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ с оглед твърденията на ищеца включва в кумулативна даденост: 1. наличие на административен акт от орган на ответника или действие или

бездействие на негови длъжностни лица; 2. незаконосъобразност на административния акт, съответно действието или бездействието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилния вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана – на 14.06.2022 г. Н. Р. е бил превозван с микробус на ГДО от Затвора в [населено място] до Затвора в [населено място]. Същият твърди, че по време на транспортирането му е бил поставен в отделно от другите конвоирани в клетка с размери 0,45 м x 0,45 м x 1,9 м. Р. е бил конвоиран със специализиран автомобил, собственост на ответника от съответното място за лишаване от свобода до друго, т.е. извършени са фактически действия по транспортирането на ищеца, в съответствие с предвидените в закона правомощия на ответника.

По отношение на втората предпоставка, а именно дали е имало незаконосъобразност на посочените действия или се констатира незаконосъобразни бездействия, следва да се има предвид следното.

Независимо, че специализираните автомобили, с които е бил превозван ищеца номинално са отговаряли на всички технически и нормативни изисквания за извършване на такъв вид транспорт, председателят на състава намира, че ответникът не е доказал, че е предприел всички действия, които биха предотвратили поставянето на конвоираното лице при условия, можещи да предизвикат жестоко, нечовешко или унижително отношение. Безспорно е, че съгласно цитираните по-горе в решението подзаконовни нормативни документи, Р., като лице изтърпяващо наказание „лишаване от свобода“ за извършено тежко умишлено престъпление е следвало да бъде конвоиран при особен режим – в единично помещение в превозното средство и с верига с белезници и конвоен колан.

Независимо от тези обстоятелства, в тежест на ответника е било да опровергае твърденията на ищеца, че единичното помещение е било с твърдените от последния размери. Председателят на състава намира, че този извод се налага от тълкуването на разпоредбите на чл. 284, ал. 3 и ал. 5 от ЗИНЗС. При липсата на представени, каквито и да е данни за истинския размер на помещението, в което е бил превозван Р., първоинстанционният съд, правилно е приел, че ищецът е изпитвал твърдения от него дискомфорт, болки и негативни физически усещания. Не са необходими специални знания, за да може да се приеме, че помещение с размери 0,45 м на 0,45 м, не може да се нарече „нормално“ за превозване на възрастен мъж с едро телосложение и височина над средната. Поставянето му в такова помещение в продължение на повече от два часа, без възможност за раздвижване и поради факта, че той е бил и с поставени белезници и колан, несъмнено би предизвикало мускулни болки, схващане, ставни болки, болки в кръста и т.н.

В контекста на гореизложените разсъждения, съдът намира, ответникът, независимо от твърденията за спазване на нормативните изисквания, касаещи преоборудването на специалните автомобили, с които се превозват конвоирани лица, е следвало, да намери подходящ технически начин, чрез

който да бъде предотвратено поставянето на изолираните в отделно помещение лишени от свобода в унижително и нечовешко положение, по време на транспортирането им.

По отношение на третата предпоставка за реализиране на отговорността на ответника по чл. 1 от ЗОДОВ, председателят на състава намира, че тя също е доказана. По делото са приети множество документи, доказващи, че Р. страда от различни заболявания. Без да са необходими специални знания, може да се приеме, че превозването му в свита поза, в тясно помещение, през повече от два часа би могло да предизвика твърдените от него болки и страдания.

Вземайки предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, при които то е било превозвано, продължителността, на превоза, както и други обстоятелства, първоинстанционният съд правилно е определил размера на дължимото обезщетение на 100 лв.

Останалите членове на състава приемат, че в тежест на ищеца е било да докаже поставянето му нечовешко и унижително положение, по времето когато е бил транспортиран с автомобила на ГДО. Според изложеното в мотивите на настоящето решение, обстоятелството, че Р. сам се отказал от разпит на свидетели и от изслушване на съдебно-техническа експертиза, го е лишило от възможността да докаже твърденията си.

В случай, че се приеме, цитираната теза, настоящият състав на касационната инстанция следваше да отмени оспореното решение и да върне делото за разглеждане от друг състав със задължителни указания за назначаване на съдебно-техническа и евентуално на съдебно-медицинска експертиза. Този извод се налага от тълкуването на разпоредбата на чл. 284, ал. 3 от ЗИНЗС. Тази норма се явява изключение от общото правило в исковото производство (чл. 154 от ГПК), че всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения.

Очевидно е, че в производствата по чл. 284 от ЗИНЗС, законодателят е предвидил задължения на съда, служебно да търси и да приема доказателства, имащи отношение към установяването на обективната истина.

В случая първоинстанционният съд не е дал конкретни указания на ответника да представи доказателства за размерите на единичното помещение, в което е бил превозван Р. и не е призовал служебно свидетели, от чиито показания евентуално да се установи, физическото или психическото състояние на ищеца след превозването с автомобила на ответника на 14.06.2022 г., което обуславя връщането на делото за ново разглеждане от друг състав.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: